

ใบขอใช้บริการสำนักกฎหมาย

ชื่อผู้ขอใช้บริการ สิริภักดิ์ กองตรา: กย ตำแหน่ง สท. พรรค ประชาธิปัตย์
 เลขที่สมาชิก 421 แบบ ระบบบัญชีรายชื่อ ระบบแบ่งเขต จ. กมธ. มีความประสงค์ขอใช้บริการดังนี้

- ชนิดของงานที่ขอใช้บริการ งานร่าง แก้ไข ค้นคว้า งานพิมพ์ อื่น ๆ
- ร่างกฎหมาย ร่างญัตติ ร่างกระทู้ถาม สด
 การตรวจสอบความจำเป็นในการตรา พ.ร.บ. ร่างญัตติด่วน ร่างกระทู้ถามทั่วไป (ตอบในที่ประชุมสภาฯ)
 การวิเคราะห์ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต ร่างญัตติตั้งกรรมาธิการฯ ร่างกระทู้ถามทั่วไป (ตอบในราชกิจจานุเบกษา)
 วิเคราะห์ข้อมูลกฎหมาย ร่างญัตติด่วนตั้งกรรมาธิการฯ ร่างกระทู้ถามทั่วไป (ตอบในห้องกระทู้ถาม)
 ค้นข้อมูลทางกฎหมาย ร่างคำแปรญัตติ ร่างคำอภิปราย
 ค้นข้อมูลทางวิชาการ ร่างหนังสือติดต่อราชการ เปรียบเทียบกฎหมาย
 ค้นข้อมูลทางวิชาการ วิเคราะห์ข้อมูลทางวิชาการ พิมพ์งานที่ ส.ส. ร่างมา
 อื่น ๆ ระบุ

จำนวนเรื่องที่ขอใช้บริการ เรื่อง
 รายละเอียด ร่าง พรบ. คุ้มครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สิ่งที่แนบมาด้วย

๑. ร่าง พรบ. คุ้มครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน 11 หน้า

๒. จำนวน หน้า

การเปิดเผยข้อมูล

๑. เผยแพร่งานที่ขอใช้บริการโดยเผยแพร่ผ่านช่องทางเว็บไซต์สำนักกฎหมาย (www.parliament.go.th/elaw)
 ยินยอม ไม่ยินยอม
๒. เผยแพร่ร่างกฎหมายให้กับคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นฯ เพื่อจัดทำวितทัศน์เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์รัฐสภา
 ยินยอม ไม่ยินยอม

ผู้ขอใช้บริการ สท. สิริภักดิ์ กองตรา
 วันส่งงาน ๕ / ก.ย. / ๕๖
 ผู้ร่าง สท.
 ผู้พิมพ์ วินิต ผู้ตรวจทาน พรบ. คุ้มครอง
 จำนวน 1 เรื่อง 11 แผ่น
 ผบ. กลุ่มงาน [Signature]

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ข้าพเจ้ากับคณะ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ประกอบกับเอกสารการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ (ถ้ามี) มาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

๑.

ผู้เสนอ

(นางสาวสิริลภัส กองตระการ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๔๒๑

๒.

ผู้เสนอ

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๓.

ผู้เสนอ

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๔.

ผู้เสนอ

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๕.

ผู้เสนอ

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๖.

ผู้เสนอ

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

๗.

ผู้เสนอ

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “ความผิดปกติทางจิต” ให้รวมถึงอาการผิดปกติของจิตใจที่เกิดจากยาเสพติดด้วย และเพิ่มนิยามคำว่า “กองทุนสุขภาพจิตแห่งชาติ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)
- (๒) กำหนดให้มีกองทุนสุขภาพจิตแห่งชาติ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานสุขภาพจิตตามพระราชบัญญัตินี้ (เพิ่มหมวด ๓/๑ มาตรา ๔๑/๒ ถึงมาตรา ๔๑/๕)
- (๓) เพิ่มเติมให้มีกรรมการโดยตำแหน่งที่มีความสำคัญในการดำเนินงานสุขภาพจิตแบบบูรณาการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๓))
- (๔) เพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ ในการเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติ เกี่ยวกับเรื่องพัฒนาการตามวัย การบำบัดรักษาทางสุขภาพจิต และการฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ มาตรฐาน และการควบคุมกำกับให้หน่วยงานของรัฐและเอกชน ดำเนินการเรื่องดังกล่าว ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใด เพื่อไม่ให้เป็นปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิตด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)
- (๕) กำหนดให้มีการดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพจิตและพัฒนาการตามวัย การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต (เพิ่มหมวด ๒/๑ มาตรา ๒๐/๒ ถึงมาตรา ๒๐/๔)
- (๖) เพิ่มเติมบทกำหนดโทษ กรณีมีผู้ฝ่าฝืนคำสั่งอธิบดีที่ออกตามมาตรา ๒๐/๔ (เพิ่มมาตรา ๕๐/๒)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ปัญหาสุขภาพจิตเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดและเป็นปัญหาที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตและยาเสพติดจำเป็นต้องมีกองทุนสุขภาพจิตแห่งชาติเพื่อประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพจิตและยาเสพติดให้มากขึ้น ตลอดจนปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ ให้มีความครอบคลุมและสามารถบูรณาการงานร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มากขึ้น รวมทั้งการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต การคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตและการฟื้นฟูสมรรถภาพ การควบคุมกำกับให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนดำเนินงานสุขภาพจิต และเพิ่มการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใด เพื่อไม่ให้เป็นปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิตของประชาชนมากจนเกินไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สุขภาพจิต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสุขภาพจิต

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ความผิดปกติทางจิต” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ความผิดปกติทางจิต” หมายความถึง อาการผิดปกติของจิตใจที่แสดงออกมาทางพฤติกรรม อารมณ์ ความคิด ความจำ สติปัญญา ประสาทการรับรู้ หรือการรู้เวลา สถานที่หรือบุคคล รวมทั้งอาการผิดปกติของจิตใจที่เกิดจากสุรา ยาเสพติด หรือสารอื่นที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “กองทุน” ระหว่างบทนิยามคำว่า “คุมขัง” และคำว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

“กองทุน” หมายความถึง กองทุนสุขภาพจิตแห่งชาติ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ อัยการสูงสุด และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติ เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพจิต และพัฒนาการตามวัย การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต การคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพจิต การบำบัดรักษาทางสุขภาพจิต การฟื้นฟูสมรรถภาพและการอยู่ร่วมกันในสังคม ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ มาตรฐาน และการควบคุมกำกับ ให้หน่วยงานของรัฐและเอกชน ดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพจิตและพัฒนาการตามวัย การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต การคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การให้บริการด้านสุขภาพจิต การบำบัดรักษาทางสุขภาพจิต การฟื้นฟูสมรรถภาพและการอยู่ร่วมกันในสังคมโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการสถาบันบำบัดรักษา

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใด เพื่อไม่ให้มีการละเมิดมาตรา ๑๖/๑ และมาตรา ๒๐/๓

(๕) กำหนดหน่วยงานด้านสงเคราะห์และสวัสดิการตามมาตรา ๔๐ (๒)

(๖) ออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) รายงานการติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อคณะรัฐมนตรี และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมอบหมาย

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติตาม (๑) ให้คำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐและประชาชนในทุกภาคส่วนด้วย”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๒/๑ การสร้างเสริมสุขภาพจิตและพัฒนาการตามวัย การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต มาตรา ๒๐/๒ มาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

“หมวด ๒/๑

การสร้างเสริมสุขภาพจิตและพัฒนาการตามวัย การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต

มาตรา ๒๐/๒ ให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพจิต และพัฒนาการตามวัย การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิตเพื่อลดจำนวนผู้ป่วยและปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดภาวะอันตรายต่อสังคม

การดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพจิตและพัฒนาการตามวัย การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐/๓ การเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใด ต้องไม่เป็นปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต

การเผยแพร่ข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐/๔ ในกรณีที่มีเหตุเห็นว่าการเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๐/๓ ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้เผยแพร่ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการเผยแพร่ข้อมูล
- (๒) ห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการเผยแพร่ข้อมูล
- (๓) ระงับการเผยแพร่ข้อมูลหรือห้ามใช้วิธีการนั้นในการเผยแพร่ข้อมูล
- (๔) ให้เผยแพร่ข้อมูลเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดของผู้อื่นที่อาจเกิดขึ้น การออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๓/๑ กองทุนสุขภาพจิตแห่งชาติ มาตรา ๔๑/๒ มาตรา ๔๑/๓ มาตรา ๔๑/๔ และมาตรา ๔๑/๕ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

“หมวด ๓/๑

กองทุนสุขภาพจิตแห่งชาติ

มาตรา ๔๑/๒ ให้จัดตั้งกองทุนสุขภาพจิตแห่งชาติขึ้นในกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานสุขภาพจิต ในการสร้างเสริมสุขภาพจิตและพัฒนาการ

ตามวัย การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต การคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การเข้าถึงบริการและการบำบัดรักษาด้านสุขภาพจิต การฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยและผู้ป่วยคดี การติดตามช่วยเหลือผู้ป่วยและผู้ป่วยคดีให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคม และให้รวมถึงวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน ภาคประชาสังคม ภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดความรอบรู้ด้านสุขภาพจิตและร่วมเป็นเครือข่ายในการดำเนินงานสุขภาพจิต

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษา วิจัย ทดสอบ ทดลอง ฝึกอบรม ประชุม หรือสัมมนา ที่เกี่ยวข้องกับดำเนินงานสุขภาพจิต

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรม ประชุม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการดำเนินงานสุขภาพจิต

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีระบบการดูแลผู้มีปัญหาสุขภาพจิตและปัญหาพัฒนาการ ที่ไม่สามารถกลับคืนสู่สภาวะหรือกลับคืนสู่สังคม เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและเพื่อความปลอดภัยต่อสังคม

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือมีส่วนช่วยเหลือ หรือสนับสนุนการดำเนินงานสุขภาพจิต ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๖) สร้างมาตรการคุ้มครองและช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต และผู้ปฏิบัติงาน ทั้งเจ้าหน้าที่รัฐและอาสาสมัครในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสุขภาพจิต

(๗) กิจการอื่นที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการสนับสนุนเงินหรือประโยชน์อื่นใดในลักษณะเดียวกัน จากกองทุนหมุนเวียนอื่นแล้ว ไม่มีสิทธิขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนนี้อีก เว้นแต่กรณีที่เป็นการบูรณาการร่วมงานระหว่างกัน หรือกรณีจำเป็นเพื่อให้เกิดประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารจัดการกองทุน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๑/๓ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ และเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค มอบหรืออุทิศให้

(๓) เงินและทรัพย์สินที่ได้จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือหน่วยงานองค์การที่บริหารจัดการกองทุนอื่นใด

(๔) เงินและทรัพย์สินที่ได้จากภาคเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ

(๕) เงินและทรัพย์สินที่ได้จากรัฐบาลต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ

(๖) เงินและทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมาย

(๗) เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามมาตรา ๕๓/๒

(๘) เงินรายได้จากการออกสลากหรือการจัดกิจกรรม

(๙) ค่าตอบแทน ค่าบริการ รายได้จากการดำเนินกิจการ หรือการหาประโยชน์จากเงินและทรัพย์สินของกองทุน

(๑๐) ดอกผล ผลประโยชน์ หรือรายได้อื่นที่เกิดจากเงินและทรัพย์สินของกองทุน เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน การบริจาคเงินและทรัพย์สินเข้ากองทุน ให้ผู้บริจาคมำไปหักลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีได้ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๔๑/๔ ให้มีคณะอนุกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะอนุกรรมการบริหารจัดการกองทุน” เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุน ประกอบด้วย

(๑) อธิบดี เป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนจำนวนห้าคน เป็นอนุกรรมการ

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรรมการแต่งตั้งจำนวนสามคน เป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้แทนองค์กรภาคเอกชนที่เป็นนิติบุคคลและมีวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของกองทุน คณะกรรมการสาธารณสุขของสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และสมาคมวิชาชีพด้านสุขภาพจิต หน่วยงานละหนึ่งคน เป็นอนุกรรมการ ให้ข้าราชการของกรมสุขภาพจิต ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ การได้มาซึ่งคณะอนุกรรมการนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๑/๕ ให้คณะกรรมการวางระเบียบเกี่ยวกับการบริหาร และการดำเนินการของกองทุนในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) การแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมการบริหารจัดการกองทุน และการบริหารจัดการกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน

(๒) การจัดหาผลประโยชน์ การจัดการ และการจำหน่ายทรัพย์สินของกองทุน

(๓) การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุน

(๔) ค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนอื่นใดซึ่งจำเป็นต้องจ่ายแก่หน่วยงาน บุคคลภายนอก พนักงานเจ้าหน้าที่ ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ ช่วยเหลือหรือสนับสนุน การปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้นให้จ่ายจากกองทุน

(๕) การบริหารและการดำเนินการอื่นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน

การวางระเบียบตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังด้วย”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕๐/๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา มาตรา ๒๐/๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๐ บรรดาระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ปัญหาสุขภาพจิตเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดและเป็นปัญหาที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตและยาเสพติดจำเป็นต้องมีกองทุนสุขภาพจิตแห่งชาติเพื่อประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพจิตและยาเสพติดให้มากขึ้น ตลอดจนปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติให้มีความครอบคลุมและสามารถบูรณาการงานร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มากขึ้น รวมทั้งการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต การคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตและการฟื้นฟูสมรรถภาพ การควบคุมกำกับให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนดำเนินงานสุขภาพจิต และเพิ่มการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใด เพื่อไม่ให้เป็นปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิตของประชาชนมากเกินไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดนิยามคำว่า “ความผิดปกติทางจิต” ให้หมายความถึง อาการผิดปกติของจิตใจที่แสดงออกมาทางพฤติกรรม อารมณ์ ความคิด ความจำ สติปัญญา ประสาทการรับรู้ หรือการรู้เวลา สถานที่ หรือบุคคล รวมทั้งอาการผิดปกติของจิตใจที่เกิดจากสุรา ยาเสพติด หรือสารอื่นที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และกำหนดนิยามคำว่า “กองทุน” หมายความว่า กองทุนสุขภาพจิตแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๓ และร่างมาตรา ๔)

๒.๒ กำหนดให้กรรมการโดยตำแหน่งมีความเหมาะสมมากขึ้น ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ อัยการสูงสุด และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๓ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน เช่น การเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติ เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพจิตและพัฒนาการตามวัย การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต การคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพจิต การบำบัดรักษาทางสุขภาพจิต การฟื้นฟูสมรรถภาพและการอยู่ร่วมกันในสังคม ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ การตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการ

สถานบำบัดรักษา การรายงานการติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อคณะรัฐมนตรี และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมอบหมาย (ร่างมาตรา ๖)

๒.๔ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพจิต และพัฒนาการตามวัย การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิตเพื่อลดจำนวนผู้ป่วยและปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดภาวะอันตรายต่อสังคม ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใดต้องไม่เป็นปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต รวมถึงให้อำนาจอธิบดีในกรณี que เห็นว่าการเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ โดยให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้แก้ไข ห้าม ระวัง ข้อความหรือวิธีการในการเผยแพร่ข้อมูล รวมถึงให้เผยแพร่ข้อมูลเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดของผู้อื่น (ร่างมาตรา ๗)

๒.๕ กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนสุขภาพจิตแห่งชาติขึ้นในกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานสุขภาพจิต ในการสร้างเสริมสุขภาพจิตและพัฒนาการ ตามวัย การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต การคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติ ทางจิต การเข้าถึงบริการและการบำบัดรักษาด้านสุขภาพจิต การฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยและผู้ป่วยคดี การติดตามช่วยเหลือผู้ป่วยและผู้ป่วยคดีให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคม

ตลอดจนกำหนดกองทุนสุขภาพจิตมีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและสนับสนุน เช่น การส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน ภาคประชาสังคม ภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดความรอบรู้ด้านสุขภาพจิตและร่วมเป็นเครือข่ายในการดำเนินงานสุขภาพจิต ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษา วิจัย ทดสอบ ทดลอง ผูกอบรม ประชุม หรือสัมมนา ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานสุขภาพจิต ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีระบบการดูแลผู้มีปัญหาสุขภาพจิตและปัญหาพัฒนาการที่ไม่สามารถกลับคืนสู่สภาวะหรือกลับคืนสู่สังคม เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและเพื่อความปลอดภัยต่อสังคม เป็นต้น ประกอบกับกำหนดให้มี “คณะอนุกรรมการบริหารจัดการกองทุน” เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุน อีกด้วย (ร่างมาตรา ๘)

๒.๖ กำหนดให้ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีในการออกคำสั่งให้ดำเนินการเผยแพร่แก้ไข ห้ามใช้ หรือระงับการเผยแพร่ข้อมูล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๙)